

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
Velünk összekötésben levő hirdető-írodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen: hetenként egyszer,

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

6606. sz. Bars megye alispáni hivatalától.

Még hívó.

Bars megye törvényhatóságának bizottsága f. évi március hó 4-én tartott közgyűlésén hozott határozata alapján **f. évi június hó 10-én Ar-Maróthon** megyeházának termében **évnegyedes rendes közgyűlést** tartja. A közgyűlésnek tárgysorozata e következő.

- I. Ministeri leiratok.
- II. Társ-törvényhatóságok a t-iratai.
- III. Az állandó választmány által előkészített ügyek:
  1. A megyei árvaszék szabályrendelete 57. §-ának kiegészítését és pótlását célzó pótszabályrendelet bemutatása.
  2. Az 1887. évi közmunkaváltság megállapítása.
  3. Léva város kérvénye a lévai honvédlaktanyában elhelyezett honvédek után beszállásolási díj megállapítása és kiutalásáért.
  4. A megyei gyámpénztárban kezelt pénzeknek az 1887. évre mely takarékpénztárban leendő elhelyezése iránti határozat-hozatal.
  5. A megyei pénztárnak a volt h. pénztári tisztviselőktől történt átvételét és a f. é. március hó 4-én megválasztott pénztári tisztviselőknél átadását tárgyazó jegyző-könyvek bemutatását.
  6. A megyei gyámpénztár 1882., 1883., 1884. évi mérlegei bemutatása.
  7. A megye közigazgatási bizottságának f. évi 288. sz. a. kelt végzése folytán a Füzes-Gyarmattól a megye határáig kiépített utnak a kis-sárói komppal való egyenes összeköttetését képező utvonálnak a megyei uthálózatba való felvétele és a thaszár-nagyszelezsényi községi ut helyreállítása céljából megyei közmunka felajánlása iránt való javaslatlétel.
  8. Az ar-maróthi közkórház kiépítése iránt megkötött szerződés bemutatása.
  9. A lévai közkórház 1887. évi költségvetési előirányzat megvizsgálását és felterjesztését tárgyazó jelentés.
  10. Jelentés a verebelyi és ar-maróthi járásban elszállásolandó lovasság létszámáról s az elszállásolás tartamáról.
  11. A megyei tisztviselőkarnak a megyei nyugdíjalap-szabályzat letárgyalásáról szóló jelentése s a törvényhatóság által megajánlott 10,000 forint időközi kamatainak

miként leendő felhasználása iránti kérvénye bemutatattatik.

12. Az újbánya-zsarnóczai utnak új irányban történendő áthelyezése iránti javaslatlétel.

13. A vihnyeai fürdő-biztosi állás rendszerezése által szükségessé vált fürdő rendészeti és építészeti szabályzat.

14. A körmözei gyámpénztár 1885. évi mérlege felterjesztését céljából bemutatattatik.

15. Az alispáni hivatal jelentése a lévai járásban egyes körjegyzői köröknek kikerekítése tárgyában.

16. Léva r. t. város nagy gymnáziuma építhetése a beszédendő tandíj terhére felvett 15,000 forint kölcsön folyósíthatása céljából kiállított kérvényét bemutatja.

17. A községi faiskolák rendszeres és hasznos kezelését tárgyazó szabályrendelet iránti intézkedés.

18. Egyéb beérkezendő ügyek és indítványok tárgyalása.

Aranyos-Maróthon 1886. évi május hó 20-án.

Máriássy
alispán.

Adakozások a lévai főgymnáziumra.

Legújabb adakoztak: Lévai takarékpénztár 200 frt, Kovács Vince Verebelyről 1 frt, Bessenyo község 5 frt, Nagy Lóth község 3 frt, Kis-Lóth község 2 frt.

Összesen: 211 frt — kr.

Eddig kimutatott összeg: 32,210 frt 84 kr.

Legújabb összeg: 32,421 frt 84 kr.

A posta-takarékpénztár.

I.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által kiadott „Közgazdasági Értesítő”-vel jelent meg, mint melléklet „Néhány szó a magy. kir. posta-takarékpénztárról” szövegű tizenöt lapra terjedő füzetke, mely a posta-takarékpénztári intézményt beha-

tólag ismerteti, kiemelve annak hasznát és előnyeit úgy a magán, mint a közigazgatásra, melegen ajánlja azt a nagy közönség figyelmébe s pártolásaiba saját jól felgött érdeke szempontjából; lévén ugyanis „czélja ezen intézménynek első sorban az, hogy az ország lakosságának a takarékos iránti hajlamát emelje, fejlessze s hogy épen a szegényebb sorsu résznek lehetővé tegye könnyen s minden költség és veszély nélkül bizonyos takaréktőkét gyűjteni.”

A magyar kormány ezen az 1885. évi IX. törvényezikk alapján a magyar korona területén folyó 1886. évi január 1-én a „magy. kir. posta-takarékpénztár” czég alatt, a közmunka és közlekedési miniszternek alárendelt állami kezelés és jótállás alatt álló takarékpénztár felállítására vonatkozó intézkedéseit, melyek szerint Budapest székhellyel „a külső szolgálat közvetítését 1886. február 1-én 700 postahivatal kezdte meg; május 1-ére további 500 hivatal bizatott meg közvetítő szolgálattal; és ezek a szükséghez és egyéb körülményekhez képest folyton, havonként újabbakkal fognak szaporítottani”: a közönség örömmel s megelégedéssel fogadta s kétséget nem szenved, hogy a posta-takarékpénztári intézmény a takarékos meg honosítására s az ebből eredő haszon és jólét előmozdítására a leghatalmasabb tényezőül szolgál, mert legkönnyebb módot szolgáltat a tőkegyűjtésre.

„Minden közvetítő hivatal fogad el betéteket és teljesít visszafizetéseket”, mondja az ismertető.

„Betevő mindenki lehet, még a kis-korúak is, minden egyes betevő részére az első betét alkalmával egy saját nevére szóló betétkönyvecske állítatik ki, melybe minden további betét

és visszafizetés, valamint tőkésített kamatok bejegyzetnek.”

„A legkisebb betétösszeg 50 kr, de hogy a tőkegyűjtés a szegényebb néposztálynak megkönnyíttessék, 5 kros levélbélyeggel ellátott takaréklapok kaphatók minden levéljegy elárusító helynél, mely takaréklapokra további 45 kr bélyeg reáragasztatván, az mint 50 kros betét, bármely közvetítő postahivatalnál elfogadtatik.”

„A betét-maximum nincsen korlátozva, de csak 1000 frt-ig kamatoztatik; s ezen összegig a betét a törvény értelmében nem foglalható le.”

Az 1000 frton felüli összeg nem kamatozván: ezen magyar állampapírok vásároltatnak. A vásárolt értékpapírok a betevő kívánságára vagy posta útján megküldetnek, vagy pedig részére a posta-takarékpénztárnál díj nélkül megőriztetnek. Utóbbi esetben járadék-könyvecske állítatik ki; az esedékes kamatok a posta-takarékpénztár által vétetnek fel és mint új takarékbetét a betevő javára könyveltetnek.

„Minden betevő csak egy könyvecskével birhat. Ha a betevő több könyvecskével bir, az a második és a többi könyvecskére betett összegek után járó kamatoktól elesik. Ily esetben a második és a többi betétkönyvecske takarékossege a könyvecské megsemmisítésével az első könyvecskébe hivatalból lesz átirva. Első könyvecskének az tekintendő, mely a kiállítás kelte szerint a legkorábbi, egyenlő keltezés esetében pedig az, melynek tőkeösszege a legkisebb. A takarékbetétek után három és hattized százalék kamat fizetetik. A kamatszámításnál a hónap 30 nappal vétetik számításba. A posta-takarékpénztár jövedelme, a takarékbetétek kamatai adótól mentesek.”

Ezen főbb kivonatokban való ismertetés által velünk elégséges s oly tájékozást nyújthatni a közönségnek,

TÁRCZA.

Magyar ifjaink figyelmébe.

A párisi főiskolák tanulói egyetemes szövetsége e hó 16-án tartott banketjére többek között Renan-t is meghívta. A világ-hírű tudós ez alkalommal a következő toasztot mondotta: „Uraim! Köszönöm meghívásukat, hogy együtt örülhetek ma velük. Ünnepe-lyük teljesebb lett volna, ha az újabb zavargások miatt, melyekhez önöknek ugyan semmi köze — levert tanáraiknak nem kellett volna elmaradniuk innen. Öszinte szívvel fejezzük ki sajnálatunkat; de más tekintetben annál jobb rám nézve, én egészen az önök vagyok. Szavamjárása: **Boldog ifjuság! Előtte az élet!**

Az iskolai élet kettős programjából, a tanulásból és a mulatságból, az igazat megvallva, én csak felében vettem kirészemet. Mig mások mulattak, én nehéz munkát éltem át.

Meglehet, hogy rosszul tettem; meg lehet innen ered, hogy vén napjaimra szokás szerint nem lettem erkölcsbíró, megőriztem bizonyos türelmet az emberi gyöngeségek iránt, melyet a morál-professzorok az erkölcsök lazulásának hívnak. Tán jobban tettem volna ha ifjúságomban én is ki-mulatom magamat s elénekeltem volna, a középkori barátokkal:

„Gaudeamus igitur, dum juvenes sumus, Post jucundam juventutem. Post molestam senectutem. Nos habebit humus.” Bile-szonyos csak az, hogy korok tevékenység-

nek egyik fele nincs akadályára a másiknak. Munka, öröm helyes, egymást kiegészítő dolgok. Igen dolgozzanak önök szüntelen, de e mellett mulassanak is; csak fáradtak ne legyenek soha. Megerőltetés, kínos törekvés a fáradság. Egyik munkát pihenjék ki önök a másikkal, foglalkozzanak különféle tárgyakkal. Nemcsak íróasztala mellett dolgozik az ember.

Meg kell tanulni a folytonos munkát, jobban mondva, meg kell tanulni, hogy a munka és mulatság egymásba folyanak át. Társalogjanak, vagy foglalkozzanak eszméikkel sétáikon, étkezésekor, egész életükben. Tudványuknak ne legyen határa, vágyjanak mindentudásra; ne féljenek, a korlátok megjönnek maguktól. Legyenek mindenkor becsületesek. Dolgozni sem lehet becsületeség nélkül, de még mulatni sem.

A derült lelkiismeret jó élet bizonyítéka. E részben sok kényes tárgyat meg lehetne érintenem. Megemlítem ezt: Ne profanálják soha a szerelmet, a világ legszentebb dolgát, az emberiség élete, vagyis az, a minél nincs semmi realisabb, függ ettől. Tekintsék gyávaságnak annak a nőnek elárulását, ki egyszer felnyitotta előtünk az ideák paradicsomát; tekintsék a legnagyobb átoknak azt, ki életét nefán önöknek köszönvén, önök miatt lesz a bűn martalékává.

Önök becsületes létükre vessenek meg minden léhaságot, mely a szerelemből jätéket üz. Véleményem szerint a házasság törvényes erkölcsi szabványa is fog alakulni. A régi római, meg a keresztény törvény

tulkorlátoltnak fog bizonyulni. De örök igazság marad, hogy a két nem egymáshoz való viszonyából szent köteleseké támadnak s hogy mindenkinek főkötelessége a világ legfőbb következményeivel bíró dolgában óvakodni a bűnös léhaságtól.

Ne felejtsek soha, hogy neveltetésük-nél fogva több a köteleességük a társadalom iránt, mint másnak. Szegény Franciaország! . . . Önök, meg vagyok felőle győződve, megélik, hogy megboszulta magát, hogy nyugodt, virágzó lesz. Célpontjuk mindig Franciaország legyen, vagyis a törvényesség az ellenszenvök, a pártoskodások, a gyűlölködések között. Csak Franciaországgal ne hasonljanak meg soha. Mindig jó tanácsokat adjanak neki, s ne haragudjanak, ha nem követi; meglehet, okai vannak rá. Valami titkos erő mozgatja e népet, küvessék, ha nem hallgat is önökre, még ha a legméltatlanabbakra bizná is magát.

A politikában, ha sikert akarnak aratni, rá m nagyon hallgassanak. Az én élettemnek öntudatom nyugalmanak megőrzése volt célja s én czélt értem. Én természet-től legitimista vagyok s a forradalmak terhemre váltak. Elveimből folyik, hogy az új kormányokhoz nem örömet esatlakozom. Vagy egy tuczat évre van szükségem, mig egy kormányrendszert törvényesnek találok. S valóban csak ez évek múltán tesznek a kormány-rendszerek valami jót. Addig csak fölülkerekedések költségeit fizetik. S minő végzetesség! A kormányok épen akkor jutnak bukásra, mikor beléjük kezdtem szeretni, mikor az okos emberek elhagyják.

Ha a köztársaságnak meg kellene bukni — mitől isten mentse meg — hübb maradnék a köztársasághoz, mint a legdühösb köztársasági. Gyászba öltözném miatta, pedig megalapításához semmivel sem járultam. Ügyesség dolgában tehát hozzám ne forduljanak tanácsért, de léleknyugalomért, ha tetszik, igen.

A hazával legyenek önök mindig rendben. Ne kérjenek soha mandatumot; meg se tagadják soha egyiket se, a mit ad. A felelősség elől ne térjenek ki, de ne hajhász-szák. Ne higgyék, hogy szüksége van a hazának rájuk; elég ha egy napon javára válhatnak. Egy szóval: korunk nem rosszabb a régi koroknál. Néha ing alattunk a föld, de hát a Vezuv zengése miatt kellemes a tövében lakás.

Gyűjtsenek sok jó humort az élet számára. A nemzeti válság kivételével vegyenek mindent könnyedén. A régi gall vig-ság tán a legokosabb filozófia. Ne nagyon javitgassák azt, a mit francia hibának szokás hívni; e hibáktól nagy erények származhatnak. —○

Egy kis aprófa története.

(Folytatás.)

A kis menyecske duzzogva elfordul hatalmaskodó férjétől:

„Te semmit sem engedsz meg nekem! Olyan zsarnok vagy, mint egy török pasa! — s fehér kezekejével letöröl egy rezgő könyvesepet. — Igazán Béla, te csak zsarnoknak születél.”

hogy az akadálytalanul s fenakadás nélkül igénybeveheti a takarékpénztári intézményt.

Szólunk mi már ugyan a posta-takarékpenztár üdvös s nagyhorderejű intézményéről mindjárt annak legelső keletkezése alkalmával; s valamint akkor, úgy a jelenben is némi észrevételeket tenni kötelességünknek ismertük a nélkül, hogy az intézmény üdvös voltát kétségbevonni kedvünk kerekednék, annál kevésbé, mert ez már törvény által acceptáltatván, a törvényhez ragaszkodnunk kell.

Mínt hogy azonban a kérdéses s a posta-takarékpenztár intézményét ismerető füzettől azon ellenvetésekről is, melyek a közönség egy részében lábrakaptak és melyeknek kifejezést adni lapunk is szükségesnek tartotta: ezekre nézve, valamint a füzetke felhozott példára is reflektálni jónak látjuk lapunk legközelebbi számában.

Munka szeretete.

Tennünk kell, mert a szeretet munkát követel. A köszönés, a köszöntés, egy leesett tü felvéve, egy pár üdvözlő szó, a szelid parancs vagy a kérelem teljesítése, a mondottak, a szemléltetők sokféleségének figyelmes szemlélése, maga a tanulás úgy, mint a játék sok-sok egyébbel együtt mind-mind kiselb-nagyobb munka s a ki azokat resteli vagy nem tudja megtenni, a ki azokat nem cselekszi: az szeretni képtelen s képtelen lesz örökre. Ne hanyagoljuk el soha gyakoroltatását mindannak, a mi e szóba, e fogalomba: cselekvés befér, természetesen csak az egyén által véghez vihető, csak a szép és jó, az igaz cselekvések gyakoroltatása által érhető. Van gyermek, a ki mozdulni, játszani is restel s van idő, mikor minden gyermeknél beáll a tunyaság úgy szellemileg, mint testileg: ezt éber figyelemmel kísérve megelőzni, okait kutatni s az egyéniségénél fogva tunya gyermeket szellemileg, testileg fejleszteni, élénkíteni, ha a baj következt, mielőbb eltüntetni s ismétlődésének elejét venni: a szeretet parancsolja rá a nevelőkre. Itt van helye különösen a helyes testi nevelés s kivált a czélszerű táplálkozás alkalmazása — lévén bizonyos igazság idevonatkozólag e szavakban: én az vagyok, a mit eszem —: ilyeneknél kell főképen a szellemi ápolás, ébresztés, az idegrendszer okos nevelése. — Az oly szülők, kik gyermekeikkel nem szemléltetnek, nem beszélgetnek, azoknak a játszást

Béla érzi, hogy ha sokáig itt marad kis duzzogó felesége mellett, akkor elmegy lassankint ez a nagy „courage“-ja, s lassan kioson az ajtón azzal a büszke tudattal, hogy még sem engedett, mégis övé lett a győzelem.

A kíváncsi szakácsné benyit a szobába s csinált ártatlansággal kérdezi, hogy miért sir a nagyságos asszony?

„Nézzé Lizi — panaszkodik a naiv asszonyka — férjem nem engedi összevágatni azokat a csunya nagy ládákat, pedig ugyanis csak akadéknak állnak ott a padláson!”

„Ne busuljon azért asszonyom! — vigasztalódik a ravasz Lizi. — De hát minek is kér az urtól tanácsot még ilyen apróságban is? Más asszony meg sem kérdezi, csak úgy tesz, a hogy akar! Más asszony nem engedelmessékedik ám így! Minek is? Azért egy férj sem szereti jobban a feleségét, csak el lesznek kaptatva a férfiak, az asszony jóságától, aztán ők a követelők, meg a zsarnokok. Más asszony csak azért is felvágatná most azt a ládát!”

„Ne beszéljen úgy Lizi! Csak nem fogok dacolni a férjemmel! Aztán talán igaza is van neki, nem szeszélyből teszi, mert Béla nem zsarnok!”

„De hiszen a nagyságos ur nem is tudja, mennyi az a láda és hogyan elcsuftítja az a padlást. Egy hónap mulva már el is felejt, hogy van, mert hisz nem szokott a padlást botorkálni. Ha a nagyságos asszony elégetteti azokat a lomokat ott, a férje bizony nem fog kérdezősködni utánuk, hanem egészen el fogja felejtetni ezt a dolgot, a padlásunk meg legalább szép, rendes lesz!”

„Igaza van, Lizi, hisz ezzel nem tesztek rosszat, ugy-e?”

„Dehogy tesz rosszat, csak azt, amit minden asszony megtesz!”

nevetést, beszédet s általában a szellemi és testi foglalkozást nem engedik, gátolják, tulszigoru illemszabályaikkal s nagymérvű kényelem-szeretettel megrontják, megtiltják: szeretetre nem tanítanak.

A gyermek iskolás korában már megkezd az a munkát, melyben a szellemi felülkerekedik a testinek. Ha eddig megszokta a tevékenységet: zentul könnyű lesz folytatnia; ha eddig végzett rendszeres munkát még pedig időhöz s helyhez kötve, akkor a tanulás nem lesz nehéz, különben igen. Lassu és fokozatos szoktatás kell a cselekvésre, a rendszeres, az időhöz, a helyhez kötött, a meghatározott munka teljesítésére való neveléshez; ha e szoktatás hiányzott s az iskola azt figyelembe nem veszi, hanem egyszerre rohamosan akar rendszer munkájába befogni: akkor elriaszt.

Általános a panasz, hogy a rendes munkától s különösen a tanulástól a gyermek nagyon idegenkedik s e bajon a munka hasznának, áldásos voltának bizonyítgatása, okodatos által akarnak segíteni. E segély jó akkor, midőn oktathatunk, de az iskolás kor elején még nem alkalmazható. Itt szoktatás kell. Ha a gyermek egyáltalában tevékeny, engedjük, ösztönözzük játékra s közben-közben mind nagyobb tért foglalólag a rendes munkára; ha a gyermek tevékeny, akkor egyenesen rendes munkába fogjuk oly formán, hogy előbb a munkát s teljesítése módját megmondjuk, megismertetjük, az egyszerűbb, könnyebb, rövidebb idő alatt befejezendő dolgokra gyakoroljuk; előzze meg a tulnyomóan testi munkát igénylő foglalkozás a tulnyomóan szellemi, a változatosság, a huzamos tartósságot s az átmenetekben legyen fokozat. — Minden foglalkozás az egyénhez mérendő; ha a fáradás jeleit észrevesszük, a dolognak szakítsuk végét s vagy változatosság, vagy — ha úgy szükséges — pihenés által öntsünk új erőt, új kedvet a tevékenységhez. Ha a fáradás színlelt volt ugyan, de mégis hihető, higgyük el és pihentessük; a teljes pihenés csakhamar elűzi a tettetést. Ha a gyermek restésére hajlandó, erősítsük a tetet czélszerű ápolással egyrészt, míg másrészt példaadásunk s oktatásunk segélyével igyekezzünk öt cselekvésre bírni.

(Folyt. köv.)

— **Hogy törlik el a rabszolgaságot Braziliában?** Tizenennyéve múlt, hogy a braziliai országgyűlés egy nemeslelkű emberbarátnak, Rio-Brancó miniszterelnöknek javaslatára egy épen oly emelkedett szellemű, mint igen gyakorlati törvényt hozott a rabszolgaság eltörlése tárgyában. E törvény, melyet közönségesen „Rio-Brancó törvényé”-nek hívják, minden tekintetben üdvösnek bizonyult. Mínt hogy azonban ennek teljes végrehajtása még tetemes időt kívánna, a mostani országgyűlés a rabszolgaság eltörlése tárgyában egy újabb törvényt fogadott el, mely a rabszolgaság végleges eltörlését annyira siettet, hogy mintegy hetedfél év mulva már egyetlen rabszolga sem lesz többé a császári birodalom területén, melyet pedig a folszabeditás megkezdésekor sokan attól féltettek, hogy nagy rázkódásoknak lesz kitéve, míg a rabszolgamunkától a szabad munkához való átmenetelt létesítheti. Rettenő példál állott az aggádók lelke előtt az a szörnyű polgárháború, mely az északamerikai Egyesült Államokban 1861—1865-ben épen a rabszolgaság eltörlése alkalmából dühöngött, s mely 14,110 millió frankba s közel fél-millió (489,696) harcász életébe került, nem is említve a háború miatt tönkre jutott családok ezreit, a romba dőlő városokat s az elpusztult ipari és gazdasági telepeket. Egyszersmind az is élénk emlékezetben van még, hogy az Egyesült Államokban kellő előkészület nélkül, mintegy rögtönözve folszabeditott rabszolgák a szabadságot szabaddosságnak, rakonzatlanságnak vélvén, legnagyobb részt képtelenek voltak a szabad embert megillető jogok gyakorlására, nem akartak többé dolgozni s tömérdék kárt okoztak épen folszabeditóiknak. Nagyon megfontolta mindezeket a braziliai bölcs császár és minisztérium is, s addig-addig tanakodtak, míg nem szerencsésen eltalálták a módját, hogy ez a nagy dolog minden rázkódás, a rend és béke, a termelő erők, valamint a lakosság erkölcsi és anyagi értékének legkisebb kockáztatása nélkül, vagyis úgy valósulhasson, hogy a folszabeditott ember okosan tudjon a szabadsággal élni. Kimondatták a törvényben (1871. szept. 17.), hogy a folszabeditás fokozatos lesz olyformán, hogy: a) a folszabeditó törvény szentesítése után születendő rabszolga-gyermekek mind szabadnak tekintetnek, — b) a felnőtt rabszolgák folszabeditása az állam, a tartományok, a gazdák vagy maguk a rabszolgák által letendő váltságdíjért eszközöltetik. Az újszülött, tehát szabad gyermekek, mihielyt fölserdülnek, rendes iskolai nevelésben részesülnek, majd pedig gazdasági segédmunkásokul alkalmaztatnak, de úgy, hogy keresményüket vagy bérüket tartoznak az iskolai takarékpénztárakba betenni s ily módon lassankint oly összegeket gyűjteni maguknak, melyekkel majd rendes, takarékos önálló életet kezhetnek. A felnőtt rabszolgák minden héten kapnak néhány órányi szabadságot, hogy azon idő alatt a maguk részére dolgozzanak s az így szerzett munkadíjakat szintén takarékpénztárakba rakják. A mint az ilyen betétek bizonyos megszárt összeggé folszaporodnak, az állam, vagy az illető tartomány az e czélra rendelt folszabeditási közalapból kipótolja annyira, a mennyinek a szabályszerű váltságdíjnak lennie kell. Így a rabszolga nemcsak közreműködik szabadsága megszerzésében, hanem

„Hát jól van — mondja a kis asszony kipirult arczaal, — csak rendelje ide a napszámot, Lizi. Majd ha elmegy férjem a betegjeihez, akkor belekaphat a dologba, s elvágzi, mire Béla haza jön!”

A szakácsné nagyon megelégedve távozik, de a kis asszony nem mer az nap férjének szemé közé nézni; mindig érzi, hogy valamit olyat készül tenni, a mi nines rendén.

Ha férje megöleli, zavarba jön; ha „kis engedelmes galambom“-nak hívja, elpirul: ha megcsókolja, nem visszozza azt a csókot olyan hévvel, olyan melegen, mint máskor, s ha kis kezéhez ér Béla keze, az remeg, mint a nyárfalevél, s ez a gondolat kinozza folytonosan: utóbb megtudja és megharagszik!

A szerelmes férj észreveszi ezt a változást feleségén, s lelkében rettenetes gyanú kezd befészkelni magát; sötét, bizalmatlan tekintettel nézi elfogódott kis feleségét, s féltékeny szerelme kezd magyarázatni annak magaviseletét...

Felteszi magában, hogy megtudja az okot, akármibe kerül is. Tovább marad odahaza, s odaül felesége mellé. De a kis asszony nem olyan nyugodt mint máskor, s ellentétben rendes szokásával majdnem elküldi hazulról férjét, mintha annak jelenléte kellemetlen volna rá nézve, vagy mi! Ugy látszik, türelmetlenkedik valami miatt, mit hangja rezgése is elárul:

„Nem késelel el Bélám a betegjeitől?”

„Nincs nagyon rosszul az a himlős asszony, kihez tegnap oly sürgősen hívtak?”

„Talán meg kellene nézned azt a hagyományos kis betegot, kinek az anyja annyira sirt! Utóbb meghal, ha nem nézesz utána!”

Ezerféle kérdést tesz, s égető türelmetlenséggel várja a feleletet. Az ő bizony-

talán válaszára felugrik, kifut s Lizivel tanácskozik valamit, mire az lefut az utcára s egy napszámoféle embernek intogot. Ugy látszik néma jelekkel jól megértik egymást. Azt is észrevette a féltékeny férj, s hogy napszámot egy fejszével felfegyverkezve áll az utcaszarkon, mintha bizony dologra indulna, pedig csak öt akarják azzal elbolondítani, a szegény férjet, mert talán valami szerelmes levélke van elrejtve a durva mellény alatt, s tán éppen az ő felesége fogja azt elolvasni. Iszonyu! Rettenetes!

(Folyt. köv.)

Kikeletkor.

Kikeletkor lenge szellő
Enyeleg a lombbal, ággal;
Kis nefelejcs, rózsabimbó
Kelyhét nyitja szűzi bájjal.

Csókjára a napsugárnak
Felpattan a csermely zárja,
Partján szomjazó ajakkal
Virágtábor ezre várja.

Dalra kél a csalóányú is,
Hő szerelmét dalba mondja;
Beárnyalja öt szeliden
A bokornak ingó lombja.

Dalára a csüggedő szív
Újra remél, újra él.
Csak a szívem, szegény szívem,
Tavaszt többé nem remélhet!...

Könyva László.

„Palagráv achzig“.

1879-ben történt. Szendehelyen jegyzőt akartak választani. Szendehely egy tösgyökeres magyar nevű kis falu, a hol nem lakik egyetlen magyar sem. Magyar érzelmű svábok élnek ott példás egyetértésben.

együttal hozzászokik a renéhez, józansághoz és takarékosághoz, megtanulván hogy önálló polgár csak az lehet, a ki önálló munkára kész és képes. Az új törvény, hogy ezt az eredményt siettesse, elrendeli, hogy a gazdaságokban alkalmazott rabszolgák maguk erején is folszabadulhatnak, ha váltságdíjukat szorgalmukkal megszerzik, de azzal a kikötéssel, hogy folszabadulásuk után még öt évig előbbi gazdájuk szolgálatában tartoznak maradni, mely idő alatt a teljes ellátáson kívül bizonyos megszárt bért is kapnak, melynek felét azonban tartoznak takarékpénztárba tenni s ily módon váltságdíjukat biztosítani. Ennek a váltságdíjnak pedig a nagysága évről-évre kevesebb, úgy hogy a gazdák már csupa önzésből is sietnek rabszolgáikat mennél előbb képesekké tenni a fizetésre, hogy annál nagyobb váltságdíjhoz juthassanak. — N. L.

Különfélék.

— **Egy derék magyar pap „tót temetése“.** — Szabó Endre derzsenyei (Hontm.) ev. ágost. hitv. lelkész f. hó 21-én hunyt el 80 éves korában. — E derék férfiú közel felszázad óta hirdette az isten igéjét s hívei lelki üdvösségének, erkölcsi világának ép oly éltető eleme volt, mint buzgó harczoza a magyar nemzeti eszmének. — S még is mily szatirja a sorsnak, temetésén, melyen kis községe hívein kívül az egész vidék intelligenciája jelen volt, — derék lelkészársai egyetlen magyar szót sem emeltek, — mintha attól félték volna, hogy a boldogult érdemeinek felsorolása, — a közönség tudomására esvén, — őket homályba borítja. „Meg is botránkoztunk e „Svatopluk“-színezetű temetésén mindannyian, úgy a család tagjai, kik között olyan is van, ki egy árva szót sem tud tótul, mint a nagy vidéknek összerereglett törlömetszett magyar értelmisége, — írja tudósítók. — A temetést, mint értesülünk — a hitközség kontójára Gerengy báthi alesperes rendezte; érdemeik megörökítése végett rajta kívül ideigatjuk a közreműködő jeles férfiak neveit is: Szlavik almási és Schmidt egyházas-maróthi lelkészek. — Áldott legyen a boldogult érdemes férfiú emlékezete! S szelleme hassa át kegyeletes paptársainak lelkületét!

— **Dr. Staud Lajos** lévai kir. járásbíró-sági albiró, saját kérelmére — az ar-maróthi járásbírószághoz helyeztetvén át, — körünkől távozik. — Öszinte tiszteletünk s nagyrabecsülésünk kísérje a derék férfiút, ki páratlan szorgalma s kitünő képességei által megyénk bírói karának díszére válik!

— **Tanítóképző intézetünk ifjusága** f. 1886. évi június hó 14-én a „Kolibál“ kertben, kedvezőtlen idő esetén az „Oroszlán“ fogadó nagy termében zártkörű táncmulatságot, ugyanazon hó 19-én pedig a tanítóképezde helyiségeiben ének-, zene-, szavalt- és torna-előadást rendez. A táncmulatsághoz belépti díj személyenként 1 fjt. Kezdeté esti 8 $\frac{1}{2}$ órakor. A tiszta jövedelem a tanítóképző intézet ifjusági könyvtára javára fog fordittatni.

A jegyzőválasztás tekintetében sem volt a jámbor német ajku honpolgárok között eltérés. Krenedicsét óhajtott egy szívvel, lélekkel valamennyi. Hanem a szolgabírónak más jelöltje volt, a kit kivüle még hárman óhajtottak. A pap, a kántor, meg az ispán, tehát az intelligencia.

A szolgabíró kitűzte a választás határnapját, melyen a kandidátusoknak is személyesen kellett megjelenni.

Az intelligencia embere a filele tövét vakarta, mikor tisztában volt vele, hogy partja nines. Be is akarta adni a lemondását.

— Nem fogadom el: mondja a szolgabíró.
— De megbukom tekintetes uram.
— Már mért buknék?
— Nines pártom.
— Hát én mi vagyok?
— Egy ember.
— Nem igaz. Én egy párt vagyok.
Én a szolgabíró vagyok. Én vagyok a többség.

Mikor az ellenpárt látta, hogy a három ember jelöltje nem lép vissza, csúfossá óhajtotta tenni a vakmerő vállalkozó bukását.

Elhatározták, hogy szavazást fognak kényi, s e czélból az ivet előre megcsinálták és aláírták tiz választóval. A szerepek ki voltak osztva. Ugy volt a szándék, hogy mikor a szolgabíró kandidál, átadják neki az ivet, s a szendehelyi sváb választók uni sono fogják kiabálni.

— Palagráv achzig.

A mi közönséges nyelven annyit tesz, hogy „szavazzunk“, mivel t. i. a községi törvény 80. §-a intézkedik a szavazás felől.

Ki-kis tudta a maga dolgát, mikor a szolgabíró kijelentette, hogy:

— A választói eljárást megnyitom.

— **Versenyvárosok.** A bars megyei állami építészeti hivatal területén levő nagyszombat-krakói államuton 1887—1893. évi eszközöndő kavics-szállítás biztosítása iránti versenyvárosok nem június 1-én, mint ezt lapunk előző számában írtuk, hanem június hó 16-án lesz megtartva. Ar. Maróthón az említett hivatal helyiségében; hol a közelebbi feltételek is megtekintethetők.

— **A lévai m. királyi honvéd- és polgári lövészegylet** mult vasárnapon, majus 23-án tartotta meg díjlövészettel egybekapcsolat tavaszi megnyitó ünnepélyét, mely kellemes ellentétele a tavali megnyitónak, melyet szél, eső és hideg akadályoztak program-szerű megtartásában, — ez alkalommal verőfényes derült ég alatt és vidám hangulatban folyt le. A meghívóban közölt sorrendnek megfelelően, alig dörögtek el délután a megnyitást jelző taraczkölvések, már is élénk mozgalom volt észlelhető a dus zöld lombokkal bíró lövölde gondozott parkjában és a löcsarnokban. — A rendező bizottság, élén Rónay Gusztáv m. kir. honvéd-örnaggyal, ki egyuttal a lövészegyletnek lelkes igazgatója, továbbá Ritter István m. kir. honvéd alezredes s lévai honvéd állományparancsnok, tapintatos figyelem és szívvelszíjjel fogadták az örvedetesen jelentékeny számban érkező és igen szép társaságot, — melynek ünnepelt központját megyénk szeretett főispánja: Méltóságos Mailáth István ur, lövészegyleti dísztag és mélyen tisztelt családja képezte, — s míg a céllövészeti sport kedvelői Takács Ferenc honvéd-hadnagy, egyleti lövészmeister szakavatott és gondos intézkedései mellett versenyeztek a közszemlére kitétt fényes díjak elnyeréseért, — addig a Mailáth Istvánné ő méltósága körül városunk és vidékünk legszebb hölgyeiből alakult udvar, Lakatos Sándor lelkesítő zenéje mellett, már a délután folyamán azon legszebb jutalommal kecsegtette a társaság pezsgő véru fiatalágát, hogy midőn az alkony esendes árnya borul a lövöldének annyira megeléknült berkeire, midőn az ég tiszta azurján kigyulnak a csillagok miriádjai és Diana híveivel befejezi a nap fadaralmait, Terpsichore majd akkor tartja diszbevonulását a lampionokkal és zöld galyakkal díszített táncsterembe, hogy egy tündérisen szép májusi éj kellemét egész teljében élvezze. A díjlövészet esti 7 órakor ért véget, s Phobus épen bucsu-sugaraival aranyozta be a zászlókkal ékesített löcsarnokot, midőn az egylet igazgatója: Rónay örnagy kihirdette a lövészet eredményét, melyszertint az I. díjat: egy darab aranyat szép csillag díszítéssel nyerte Sarmir János m. kir. honvédszázados, — a II. díjat: egy izléses Liqueur-service-t nyerte Szilaveczy Sándor m. kir. honvéd-főhadnagy, — a III. díjat: egy bronz díszített tintatartót Takács Ferenc honvéd-hadnagy, — a IV. díjat: egy esinos tajték szivarszipkát Lakner László uradalmi pénztárnok s az V.-et: egy pár szép virágpoharat Horváth Mihály m. kir. honvéd százados urak nyerték. Este vígan folyt a tánc a lövölde közelében levő és Hegyessy Géza honvéd-százados ál-

Mély esend.
A szolgabíró újra kezd.
Ketten jelentkeztek. Eördögh Béla és Krenedics János.
A mint ezt kimondta, a háta megett a három „intelligens“ választó elordítja magát!
— Éljen Eördögh.
Ugyan akkor az ellenpárt főkolomposa a szolgabíró kezébe nyomja a szavazatkérő ívet, a választók pedig kiabálják torkuk szakadtából:
— Palagráv achzig! Palagráv achzig!
A szolgabíró kiveszi az óráját és nézi. Az átvett ívet pedig leteszi maga mellé, a nélkül, hogy kibontaná.
Öt perczig tart a folytonos zsvaj:
— Palagráv achzig! Palagráv achzig!
Öt percz múlva a szolgabíró esendet int. Mindenki elhallgat, s ő kijelenti:
— Minthogy csak Eördögh Béla nevét hallottam a két jelölt közül kiáltani, Eördögh Bélát egyhangulag megválasztott jegyzővé kijelentem és felszólítom, tegye le az esküt.
* * *
A megjelent választók tombolva dühöngtek:
— Palagráv achzig!
— Was achzig? — mondja a szolgabíró. — Jetzt sind wir erst in neunundsiebzig.
(Mit nyolezvan? most még csak hetvenkilencben vagyunk).
A jámbor svábok össze néztek és elismerték, hogy még is okos ember a szolgabírájuk, hetvenkilencbe nem illik nyolezvanat lármázni.
De azért appelláltak a választás ellen. Hanem azért nem nyertek vele semmit.
„Ü. L.“

tal e czélra semmi fáradságot nem ismerő buzgalommal és izléssel feldíszített „Liget“ vendéglőben, — s míg a nem tánczó társaság egyrésze a lampionokkal világított lugosokban foglalt helyet, benn a teremben vígan aprózták a csárdást és az első négyest 18 pár táncolta, s midőn a hajnal pirja megjelent a keleti ég ivén, — azon édes érzélemmel hagytuk el e majális színezetű ünnepély helyét, hogy a lövészegylet életében azon aera küszöbén állunk, mely csak áldásos lehet a lövészegylet életére s városunk és vidékének társadalmára!

— **Friedman Armin** lévai kereskedő életének 50-ik évében f. hó 27-én elhunyt. — A boldogult a Friedman-család legkiválóbb tagja volt; ki munkás élete s polgári kötelességének hű teljesítése mellett a legjobb emléket hagyta hátra polgártársai körében. — A támasz nélkül hagyott özvegy és kesergő árvainak mély fájdalomt enyhítse a boldogult barátainak és ismerőseinek őszinte részvéte. — A család gyászjelentése így szól: „Az alulírottak ugy saját, valamint az összes rokonok nevében mélyen elszomorodott szívvel jelentik felejtethetetlen fiuk, férj, atyjuk, testvérük, sógoruk és rokonuk Friedman Armin urnak életének 50-ik, boldog házassága 21-ik évében, hosszú, kinos szenvedés után folyó évi május hó 27-én reggeli 1/2 7 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hüll tetemei f. évi május hó 28-án délelőtti 1/2 10 órakor fognak örök nyugalomra helyezettetni. Léva, 1886. évi május hó 27-én Béke lengjen hamvai fölött! Friedman Mayer mint atya, Friedman Mayerne szül. Mangold Mária mint anya, Friedman Arminné szül: Pollak Éva mint hitves, Friedman Géza joghallgató, Friedman Ilonka, Friedman Etelka mint gyermekek, Friedman Samu, Dr. Stieglitz Zsigáné szül. Friedman Anna mint testvérek, Friedman Samuné szül. Epstein Gizella mint sógornő, Dr. Stieglitz Zsiga mint sógor.

— **Az egy évi önkéntesség.** Hir szerint a közös hadügyminisztérium bizottságot küldött ki, mely a fölött tanácskozzék és hozzon határozatot, hogy miként lehetne az egy éves önkéntesek kiképzését jobban alapokra fektetni, vagyis újrreformálni, hogy a tényleges szolgálat gyakorlati igényeinek jobban megfelelhessen. Az alkotandó szabályok oda irányulnak, hogy a tartalékos tiszti rang elnyerése után való törekvést fokozzák.

— **A gazdasági egyesületek szövetkezete** Budapesten tartotta évi nagy-gyűlést. Andrassy Manó indítványozta, írjanak fel az országgyűléshez és kormányhoz, hogy a hazai termelés védvámokkal erélyesen védessék meg. Tüzetesen megvitatták a gyűlésen a hitelszövetkezetek kérdését. Kimondták hogy a gazdasági szakoktatás érdekében felkéri a kormányt. Kimondták az italmérsi jog megváltásának szükségét és sürgősségét, a katonák szabadságolását a sürgős mezei munka idejére.

— **Zeneszeink külföldön.** Lakatos Sándor jóhírű zenekara e hó 30-án, ma megy szokott furdőhelyére, Koritniczára. A furdőévad végezte után körutat tesz a zenekar az ország több városában, sőt külföldre is kirándul hangversenyezni s csak szeptember hó végén tér vissza Lévára. Hiszszük, hogy ügyes játékvál mindenütt megállja helyét és sok dicséretet arat.

— **Pozsonyának híres fogadása:** az öreg Palugyay Jakab mult szombatn hunyt el. Tevékeny és hasznos életet élt és nemcsak pozsonyi fogadóját tette híressé, hanem a világ legtávolabb eső részeiben is keletet szerzett a magyar boroknak, mint nagykereskedő. Borát még Ausztráliában is iszák. És bár igen gazdag volt, mindvégig egyszerű polgár maradt, ki derűlten szolgált fel vendégeinek. Temetése a legnagyobb részvét mellett ment végbe. Az általa alapított nagy üzletet egyik fia fogja folytatni.

— **Színész-csiny.** Még 1885. évben Lévan működött „Bogyó“-féle színtársulatnak egyik tagja, Halasi Alajos színházi ruhatárnok megtréfálta Messinger Salamon lévai lakost. Az ipse 48 frt 86 krt vett fel tőle kölcsön s ezen összeget még elutazása előtt kifizetni ígérte. Jövén azonban a válás fájó pillanata, Halasi Alajos ígérteit, pénze fogyatéka miatt, beváltani nem tudta s szomorú arczal tekintett terjedelmes ládájára, melyet biztosítékul az összeg lefizetéseig hitelezőjénél kelle hagyania. A ládát óriási lakatok őrzék s rejték el a kíváncsi szemek előtt annak tartalmát, mely sulyáról itélve, egész vagyont rejtethet magában. Halasi Alajos 1885. július havában távozott Lévaról s még az év december havában Nagy-Körösről küldött is 15 frtot tartozásának törlesztésére, de azóta egy betűvel sem tudta hollétét. Messinger Salamon végre türelmét veszve f. hó 24-én a rendőrségnél tett jelentést s hatóságilag kérte a láda felnyitását s tartalmának elárvereztetését. A láda egy évi várakozás után felnyílt, de mily nagy volt a jámbor hitelező bámulata, midőn a drága ruhák helyett hitvány rongyokat talált a ládában s a láda fenekén 13 drb. bekvártélyozott téglá jöszivüleg igyekezett a sulygyen helyreállításán. Mi mosolygunk rajta, de hogy a hitelező mit szól hozzá?
— **Rövid hírek. — Időjárás.** A jövőhétre hazánkban: napos, felhősborussal váltakozó, szeles időt várhatni, helyenkint esővel itt-ott zivatarral. — **A papfővétel vizsgálat** vagyis az ugynevezett konkurzus az

esztergomi főegyház-megyében folyó évi július hó 1-én fog megtartatni. — **Az olasz képviselőválasztások** eddigi eredménye kedvező a kormányra; a megválasztott 457 képviselő közül több mint fele kormánypárti. A szocialisták két helyen is megválasztották Cipriani gályarabot. — **Natalia** szerb királyné, mint a lapok írják, a jövő hó közepén néhány hétre Magyarországra, Szilácsra jön furdőre. — **Az egyiptomi szem-betegség** Makón oly ijesztő mérvben terjed, hogy egész családok sinlőnek ezen veszedelmes szembajban. Az orvosok állítása szerint három ezerre, meg azok száma, kik ott eragályos bajba estek. — **Olaszországban** a munkások több helyen fellázadtak. Falvakban dultak fel és gyújtottak fel. A börtönöket felnyitották és a rabokat kieresztették. A módosabb emberek kivétel nélkül biztos helyekre menekülnek. — **Az orosz czár** a szt. Anna-rend első osztályu keresztjét gyémántokkal kirakva adományozta Pasteurnak. — **Gr. Fesztetics Tasziló** Fenék nevű paripája a legutóbbi versenyen azzal, hogy a Derby-díjat megnyerte, gazdájának másfél millióra rugó összeget hajtott be a fogadásokból. — **Nyitra városa**, díszpolgárrá nevezte ki Gyürki Abraham gróf főispánt. — **Csillagvizsgáló tizezer láb magasban.** Az osztrák meteorológiai társaság a Treuern hegység csucsán, mely 9816 láb magas a tenger felett megfigyelő állomást akar létesíteni. — **Ipolyi Arnold** volt beszterezébányai s jelenleg nagyváradi püspök most költözködik át Beszterezébányáról új székhelyére.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: Zuhany. —

Lord Beaconsfield bölcsessége. Az a nevezetes jegyzőkönyv, melyet a nagy államférfi élete utolsó éveiben használt, valami módon egy amerikai lelkész birtokába került. A jegyzőkönyv több aforizmat tartalmaz, amelyet most egy amerikai lap közöl. Itt egy kis mutatónyó a lord's bölcsességéből. A szépség — ugy vélekedik a lord — szellemesség nélkül, olyan mint a halfogó horog nélkül. — Házasság nincs a menyországban, de a házasságban nincs menyország.

Gyöngye emlékező tehetség. Lelkész: (a komanszonyhoz keresztele előtt) A gyermek atyja? Komámasszony: Épen azon gondolkozem. Azt tudom, hogy hordár, hanem a számát elfelejttem.

LEVELEZÉS.

Tekintetes Szerkesztő ur!
Ar-Maróthra lévén áthelyezve, kedves kötelességemnek tartom, tekintetességed becses lapjában ez uton szívvelyes Istenhozzádat mondani Léva s járásabeli nagy közönségnek. Fáj ez nekem, mert jól éreztem itt magamat, s mert megbeszélmi tanultam s megszeretni is e várost és vidékét.

Lévát különösen nem fogom tudni feledni s nem csupán; mert kellemessé, édessé tetted ittlémetet, de mert teljes lényemmel tudok rokonszenvezni azon megható törekvéssel, mely Lévanak nemes gondolkozásu intelligenciáját vezérli Léva kulturális s anyagi érdeke körül. Adjon a jó Isten Lévanak erőt s képességet czéljaihoz, hogy a czélérés édes örömet mielőbb élvezhessék!

Még egyet: a lévai ügyvédi kartól kell elbuesznom. Külön teszem ezt, mert sokkal tartozom neki. Nagyrészen önknek köszönhetem t. ügyvédi kar, hogy feladatommak, kötelességemnek — hála Istennek önérzettel mondhatom: megfelelhettem. E részt én el nem vihitem magammal, ime fogadják vissza, vegyék át, mint igazi becsületük, komoly munkájuk, s az igazság utáni őszinte kutatásuk nemes eredményét. Önök megtartották ama törvényt, mely az emberi törvények minden rendelkezései felett áll s mely ugyanaz az egész világon és minden időkben: az Isten ujjá által az ember szívére írott törvény, — és mert én is e törvényt követtem, bízom, engedjék remélni, hogy nem fognak feledni s mint gyarló embernek megbocsátják tévedéseimet is.

Órizzé s áldja meg Isten Lévát és vidékét.
Nagyrabesült Tekintetes úrnak,
Lévan, 1886. május 29.
alázatos szolgálója,
Dr. STAUD LAJOS.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Póstajárat értesítés.

A szab. oszt. magy. államvasut bécs-marchegg-vereziarovai fővonalán s ennek mellékvonalán folyó évi június 1-vel új menetrend lép életbe.
Ennek következtében megváltozott az Esztergom Nána-Csatta közt közlekedő vonatok menetrendje is, még pedig oly kedvezőtlenül, hogy azok közül postaszállításhoz immár csak az esztergom-nána-esatai (ipolypásztói) 1511. számú vonatot (indul Esztergom-Nánáról délelőtti 9 óra 45 perczkor és érkezik Csattára délelőtti 10 óra 53 perczkor) és a csatta-esztergom-nánai 1514. sz. vonatot (indul Csattáról délután 1 óra 33 perczkor és érkezik Esztergom-Nánára délutáni 3 órakor) lehet csak postaszállításhoz felhasználni.

A Csatta pályaudvar és Léva közt jelenleg közlekedő egy fogatu kocsiküldöncz postajárat (újsgat posta) ez oknál fogva folyó hó végével besztüntetetik.
A Léva-Csatta p. u. közt közlekedő kariolalaku két fogatu kocsiküldöncz postajárat pedig oly módon változtatattik meg, hogy az Lévaról f. évi június 1-től kezdve reggeli 5 óra 30 perczkor elindítatik, Csatta pályaudvarra érkezend délelőtti 10 óra 50 perczkor, és onnan vissza indulván délelőtti 11 órakor, Lévára érkezik délutáni 4 óra 15 perczkor.
A megváltozott járat utján azonban Budapest főposta fog a lévai kir. postahivatalhoz közvetlen levélrovatolást intézni, mely rovatomány tartalmazni fogja a budapesti reggeli levélpostát és a budapesti hírlapokat, és ugyanazon járat utján az éjjeli mozgó postáktól származó anyag épogy fog érkezni mint eddig, csakhogy a járat változás folytán csak 4 óra 15 perczkor.
Ezen járatváltozás folytán f. évi június 1-től kezdve, a vasárnap délutáni szolgálatot, (esetleges expres küldemény felvételére, és az érkező postai anyag feldolgozására és a hírlapok kiadására) délutáni 4 és 5 óra közötti időre osztom be, miről a levelező közönséget tudomás vétel végett ezennel tisztelettel értesítem.
A többi járatok érintetlenül maradnak, a hírlapok 4 óra 30 percz után délután átvethetők.
Léva 1886 Május hó 26-án.
Fábíán Antal
a kir. postahivatal főnöke.

T A N Ü G Y.

Iskolai értesítés.

A lévai k. r. főgymnasiumban az évi vizsgálatok következő sorrendben fognak megtartatni:
F. évi június hó 10. és 11-én lesznek a magántanulói vizsgálatok, ezeket követik június hó 15-én a hittanból, június hó 17-től június hó 26-ig — a közbesző ünnepeket kivéve — az osztályonkénti szakvizsgálatok, június hó 21-én a műnek-, szavalatok- és tornamutatványokból álló iskolai ünnepély, Lévan, 1886. május hó 20.
A gymnasiumi igazgatóság.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Az „egyetemes regénytar.“ 13. 14. füzetét Wilkei Collins „Nem“ című két kötetes regényét tartalmazza. Meltő folytatása e mű jeles irodalmi vállalatnak, mely valóban megérdemli a nagy közönség pártfogását. — Iró e művében érdekes történetet mond el, melynek megoldása annál megünygatóbb, mivel a legtöbb regényvel ellentétben itt nem a bűnös tudódik ki, hanem egy bűnösnek hitt ártalansága hozatik napvilágra. Közben az angol vidéki életet ecseteli azzal a kitűnő humorral, mely Wilkinek oly nagy mérvben sajátja. — A műp kapható Budapesten Andrassy-ut 10 Singer és Wolfner kiadótulajdonosoknál.

Nyilttér.

Köszönet nyilvánítás.

Alulírott gyászoló család a legmélyebb köszönetét nyilvánítja mindazoknak, kik Friedman Arminnak, a legjobb férj és hön szerető atyának elhunytával mélyen érzett fájdalmukat — szíves részvétükkel enyhíteni kezegyesek voltak.
Lévan 1886 május 29 én
A gyászoló család.

Bucsuzó.

Körülményeim és hivatásom elszólitnak Lévaról, onnan, hol két évet a legnagyobb meglepéddel töltöttem.
Fogadják mindazon t. barátaim s jóakaróim, kik irántam bizalommal viseltettek, ez uton is leghálásabb köszönetem kifejezését, és kérem, tartsanak meg szíves emlékezetükben.
Léva, 1886. május 30.

CSETÉNYI EMIL,

Nyitrai és Tárna cég üzletvezetője.

Fényképészeti műterem.

Tisztelettel alulírott értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy betegségem alatt szünetelt fényképészeti műtermemet egészségem helyreállta folytán mai naptól kezdve ismét megnyitottam s a legmodernebb felszereléssel ellátva, a t. közönség becses figyelmébe s jóakaratu támogatásába ajánlani bátorkodom.
Léva, 1886. májushó 30.
Kiváló tisztelettel
Licskó János,
fényképész.

Lévai piaczi-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt — kr — 7 frt 30 kr. Kétszeres 6 frt — kr — 6 frt 50 kr. Rozs: 5 frt 50 kr — 5 frt 80 kr. Arpa: 5 frt 40 kr 5 frt 80 kr. Zab: 5 frt 80 kr — 6 frt — kr. Kukoricza: 5 frt 80 kr 6 frt 10 kr. Bab: 7 frt 20 kr — 7 frt 80 kr. Lencse: 6 frt 50. kr — 7 frt 20 kr. Köles: 5 frt. — kr

6-7

Többet nem lehet kívánni. Csermő. Aradmegye. Becses küldeményére van szerencsém önnel tudatni, hogy az öntől kapott Brandt R. gyógyszerész-féle svájci labdacsokat már elfogyasztottam s istennek hála, általom egészségemet visszanyertem. Már két évig szenvedtem makacs székrekedésben s a svájci labdacso 4 hónapi használata után egészen jól vagyok. Labdacsoit legjobb meggyőződéssel ajánlani fogom minden barátomnak s ismerősömnek. Rosenberg Mór.

A legjobb és legszebb
HARMONIKA
és mindenféle
HANGSZEREK
egyedül kaphatók:
Joh. N. TRIMMEL
BÉCS
VII. Kaiserstrasse 74.
Árjegyzék harmonikkról és m s hangszerekről
ingyen és bérmentve küldetnek.

Épen most jelent meg!!
és megrendelhető alulírottánál
AKI NEM TUDOTT, LEMONDANI!!!
Regény három kötetben.
Írta:
Déri (Leidenfrost) Gyula.
A három kötet ára bérmentes küldéssel 3 frt. — és kapható
Keleti Lajosnál
Budapest, fürdő-utca 4. sz.

A „Fővárosi lapok“ az „Aki nem tudott lemondani“ című regényről 1886. április 20-iki számában a következőket írta:
„Aki nem tudott lemondani“ című három kötetes regény jelent meg Déri Gyula hirlapírótól. Ez a műnek már második kiadása, a mi sikere mellett bizonyít. A történet Franciaországban játszódik. A második császárság bukása s az azt megelőző események képezik háttérét s vele gyakran egybe is folynak. Alapját egy bűnpör szolgáltatja, melynek hőse egy érdekes kalandor volt, ki a legmagasabb körökkel is érintkezésben állt. Gyilkosságot követett el és életfogytig tartó kényszer-munkára ítélték. A fiatal főrangú nő, kit megölt, a vádlott élete folyását végzetesen megzavarta s azután lütleen lett hozzá. Érdekes probléma, melybe a francia viszonyok esetelődését ügyesen bele tudta szőni a szerző. A mese mindvégig lekötöti figyelmünket s az eleven elbeszélő hang gyakorlati íróra vall. A mű ára 3 frt. Kapható Keleti Lajosnál, fürdő-u. 4. 186 4-4

Mint hogy a valódi
Pain-Expeller
horgonyval
már a legtöbb családban készletben tartatik, emelje föl minden reklám felesleges. E soroknak tehát csak az a célja, azokat az egyéneket, a kik e **reg jónak bizonyult háziszert** még nem ismerik, arra figyelmeztetni, hogy az a **köszvény, csúsz** stb. ellen, mint bedörzsölési szer, a **legjobb eredménnyel** használta. k. A fájdalmak rendszeren már az első bedörzsölés után megszűnnek. Ára 40 és 70 kr.; kapható a legtöbb gyógyszerárban*. Fő-raktár: Gyógyszertár az arany oroszlánhoz, Prága, Altstadt.
Kapható Török Józsefnél Budapesten,
177 Király-utca 12.

Regále-bérlet.
Vámos-ladányi közbirtokosság tulajdonát képező korcsmáltatási és husvágási jog 1886. év június hó 6-án három egymásután következő évre nyilvános árverés mellett bérbe adatik. — A haszonbérlet ez év október hó 1-én veszi kezdetét. — A jelen bérösszeg 500 frt.
Bővebb értesítést ad Léván. Schön Alajos adótárnok ur, ki az írásbeli ajánlatokat is elfogadja.
190 3-3

Rét bérbeadás.
Léván az alsó ó-lévai rétdűlőben fekvő Szilassy-féle 18 kaszás rét 2-3 vagy négy kaszás darabokra osztva, május hó 30-án a délutáni istenitisztelek végeztével a helyszínén nyilvános árverés útján egy évre haszonbérbe adatik.
A bérösszeg fele, esetleg egyharmad része az árveréskor, a többi aug. 1-én lesz fizetendő. — Felhívtnak tehát a bérleti szándékozók, hogy a helyszínén délután 4 óraker jelenjenek meg.
191 2-0

VIDATS-EKÉK
Vidats-féle egyéb gépek és azok pótrészei
ezentul az **eredeti Vidats-féle minták** (modell) szerint **csakis** az alábbirt gyárban kaphatók, mely az összes mintákat a Vidats-féle csödtömegetől megszerezve, azokat is gyártja.
A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár-részvénytársaság gazdasági osztálya.
Központi iroda:
Budapest, váczi-körut 57. szám.
192 4-6

Minek PESTRE!?
Minek BÉCSBE!?
mikor nálam minden előpénz nélkül
75 krajczáros részletfizetésre
HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-WILSON
GÉPEKET
5 évi jótállás mellett kaphatnak.
Családi ezélokra 5 évi jótállás mellett **Singer-gépeket** ajánlok 36 frtért. Használt gépek becsérletnek, vagy igazittatnak jutányos áron. **Géptük, részek és csónak** raktáromon mindig találhatók.
187
FISCHER MIKSA kereskedése
Léván.

Legjobb minőségű
Gépolajok, Szaponária gyapjumosó-por,
Szaponária-gyökér, paraffin kocsiikenő, zsák, ponyva stb.
SZÁVOSZT ALPHONS,
az orsz. magy. gazd. egyesület partfogása alatt álló termény-, mag- és bizományi üzletében
188 3-3 Budapest, V. ker. Arany János-utca 11. szám.

189 6-20
Öltönyszövetek
csakis tartós gyapjuszövetből egy középtermű férfi részére
3.10 méter egy öltözetre
4 frt 96 krért jó gyapjuszövetből;
8 " " " jobb gyapjuszövetből;
10 " " " finom gyapjuszövetből;
12 " 40 " egész finom gyapjuszövetből;
Utazó-plaidek darabja 4, 5, 8 egész 12 frtig. Legfinomabb öltönyöket, nadrág-, felöltő-, kabát- és esőköpeny-kelméket, tüff-, loden-, commis-, gammarn-, cheviot-, tricotokat, hölgy- és billard-posztókat, peruvient, doskint ajánl
Alapított 1866. Stikarofsky János Alapított 1866.
gyári raktárában Brünben.
Minták díjmentesen. Mintakártyák a szabómester urak részére bérmentetlenül, — 10 frton felüli utárvételi küldemények bérmentve.
Nálam több mint 150,000 o. é. frtot érő posztókészlet van folyton állandó raktáron és önként értétek, hogy világra szóló nagy üzletben nagyon sok maradék van 1-5 méter hosszúságban, csakhogy kénytelen vagyok az ily maradékokat nagyon leszállítva, az előállítási áron alul elvesztegetni. Ily maradékokból mintákat küldeni nem lehet, ellenben oly maradékszövetek, melyek nem tetszenek, becsérletnek vagy a pénz visszaszolgáltatják. (Megjegyzem, hogy más czégek szinte becsérletnek ily maradékokat, talán még rosszabb, selejtesebb árucikkeket, de a pénzt nem szolgáltatják vissza.)
Utánzások következtében, melyek teljesítésre nem képes, azaz tehetetlen, avagy ámtásra célzó czégek által eszközöltetnek, illetőleg ellenem intézettek, kényszerülve látom magamat hirdetésem tovább ígatását beszüntetni; minek folytán tisztelettel felkértem a nagyérdemű megbízó közönséget, méltóztassék szolid czégetem emlékeztetben tartani és szükséglet esetében becses megrendelésükkel — melyekre mindig tökéletes figyelmemet fordítandom — megtisztelni.
Levelezések elfogadtatnak német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

Singerstr. 15.
zum
goldene Reichsapfel.
PSERHOFFER J.-féle gyógyszerháza
Bécsben.
Vértisztító labdacso ezelőtt egyetemes labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlök, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacso csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben melegeken minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacso számtalanszor és a legürvidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek, 1 doboz 15 labdacsoval 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentetlen utárvételi küldéssel 1 frt 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalan levél érkezett, melyek intézőit hálát mondanak a labdacsoért, melyeknek a legkülönfélebb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. Aki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja.
A sok köszönő-iratból közlünk néhányat:
Leogang, 1883. május 13. Tisztelt uram! Píulái valóban csodálatosak, nem olyanok, mint sok oly más földicsért szer, hanem minden bajban lehetőleg segítenek. A husvétkor megrendelt píulákból a legtöbbet barátaim és ismerőseim között osztottam el és mindnyájokon segítettek; kóros egyének különböző bajokkal és hibákkal általuk, ha nem is teljes egészségöket, de jelentékeny javulást nyertek s azokat tovább használni szándékoznak. Kérem tehát nekem újlag öt csomagot küldeni. Tölem és mindazoktól, kik szerencsések valának, píulái által egészségünköt visszanyerhetni, legforróbb köszönetünket.
Deutinger Márton.
Béga-Szentgyörgy, 1882. febr. 16. T. uram! Nem fejezhetem ki eléggé benső köszönetemet, píuláiért, miután Isten segítségével nóm, ki már évek óta miserében szenvedett, a vértisztító píulák által abból kigyógyított, s habár még most is szed még azokból, egészsége már annyira helyre van állítva, hogy fiatal frissességgel minden munkáját végezheti. E köszönő-iratomat
valamennyi szenvedő érdekében kérem fölhasználni, s kérem egyuttal, küldjön 2 csomag píulát és 2 drb chinai szappant. Kiv. tisztelettel lekötelezettje
Novák György, főkertész.
Tek. ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószínűleg valamennyi gyógyszerem hasonló jóssággal bír az ön hires balzsamával, mely családomban több idült fagydagynak gyorsan véget vetett, dacára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak, elhatároztam magamat az ön vértisztító labdacsoihoz folyamodni, hogy ezen apró golyóbisok segítségével megostromoljam sok évi aranyeres bántalmamat. Egyáltalában nem restem önnek bevallani miszerint régi bajom 4 heti használat után egész tökéletesen megszűnt s én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbüszöbben ajánlom. Az ellen nincs semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, jóllehet névalírás nélkül nyilvánosság elé öhajítja bocsátani, Mély t. Bécs, 1881. febr. 20.
C. V. T.

Fagybalzsam. Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr.
Élet-eszencia (prágai csöppek); megrottott gyomor, rosiz emésztés és mindennemű altesti bántalom ellen kitűnő háziszert 1 üvegesével 20 kr.
Kezkeny-utifüszörp. Általános ismert jeles háziszert hurutos rekedtség, górsós köhögés stb. ellen. Egy palacczkkal 50 kr.
Amerikai köszvény-kenőcs legjobb háziszert minden köszvényes és eszűs baj ellen. 1 frt 20 kr.
Tannochinin kenőcs, Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer
Mindennemű hasonszervi gyógyszer folyton készletben. Az itt felsorolt készítményeken kívül még a birodalom valamennyi lapjaiban hirdett bel- és földgyógyászati-különlegességek készletben vannak, u. m.
Chinaí toilette-szappan, 1 darab 70 kr.
Por a lábizzadás ellen, 1 doboz 50 kr.
Páte pectorale Georgé-től, a legjelesebb és legkellemebb szerek egyike elnyálkásodás, köhögés, rekedtség, hurut ellen. 1 doboz 50 kr.
Alpesi növény-likör Bernhárd O V.-től 1 palacczkkal frt 1.60. félpalacczkkal frt 1.40.
Szem-essencia dr. Romershausentől. 1 palacczkkal frt 2.50. fél palacczkkal frt 1.50.
Köszvény-folyadék Kwizlatól. 1 p. 1 frt
Sósorszesz. 1 palacczkkal 60 krajczár.
stb. s minden netán raktáron nem levő czikkeket kívánatra pontosan és olcsón beszerzetnek.
Szállítás postán 5 frton aluli tételeknél csak az összegnek postautalvnyval való előzetes beküldése mellett; nagyobb összegeknél utárvételt melléti is.
193 12-12